

Karaburun Tümülüsü’ndeki profesyonel hırsızlık yöntemi, daha önce Gaziantep Zeugma’da da kullanılmıştı

Eşsiz resimler kayıplara karıştı

ÖZGEN ACAR

ANKARA - Anadolu’nun en eski duvar resimlerinden olan, Antalya’nın Elmalı ilçesindeki Karaburun Tümülüsü’nden bir Pers “**vali ağasının (satrap)**” 2500 yıllık resimleri profesyonelce sökülerek çalındı.

Antalya Arkeoloji Müzesi’nin çarşamba günü tümülüste yaptığı olağan denetimde mezar odasının kapısının kırıldığı ve söz konusu resimlerin önemli bölümünün yerlerinden sökülerek çalı

ındığı saptandı. Soyguncuların, tutkallı bir bezi üzerlerine yapıştırdıkları resimleri söküp aldıkları ve bu amaçla kullandıkları kimyasal madde kutularını da mezar odasında bıraktıkları belirlendi. Bu profesyonel yöntemin, Gaziantep Zeugma’da Roma dönemine ait duvar resim ve mozaiklerinin çıkarılmasında uzmanlarca ve ayrıca KKTC’deki Lysi Kilisesi’nin resimleri ile Kanakarya Kilisesi’nin mozaiklerinin çalınmasında kaçakçılarca da kullanıldığı biliniyor.

Perslerin Yunanistan’dan püskürtülmesinden

sonra Atinalı General **Kimon**, Karya ve Likya’yı, dönemin “**Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü**” diyebileceğimiz **Attika-Delos Birliği**’nin güçlü donanmasıyla, İÖ 466’da Antalya’da günümüzdeki adı Köprüçay denilen Evrimedon Nehri’nde Persleri yenmişti. Bu savaşın yaşandığı yıllarda Elmalı’da ölen Pers vali ağasının tümülüsüne yakın bir tepede Pers sikkeleri, karşı tepede ise “**Yüzyılın Definesi**” denilen Attika-Delos Birliği komutanının “**savaş kasası**” kabul edilen ve 1900 gümüş sikkeden oluşan görkemli bir defi

ne 1984’te bulunmuştu.

Pers sikkeleri Amerika’da çeşitli koleksiyonlara dağılmış, Elmalı Definesi ise Cumhuriyet’in yayınları sonucunda Türkiye’ye geri getirilmişti. Yörede bulunan ok ve mızrak uçları burada amansız bir savaşın yaşandığının tanıklığını yapıyordu. 22 Ağustos’ta Cumhuriyet’te, Milas’taki gizemli lahit ve duvar resimleri ile bağlantılı olarak Elmalı-Karaburun resimlerinin küflenerek mantarlaşmaya yüz tuttuğuna ve korunması gerektiğine de dikkat çekmiştik.

► “Anadolu arkeolojisinin anneannesi” olarak tanımlanan ve ABD Arkeoloji Enstitüsü’nce “Altın Madalya” ile ödüllendirilen Prof. Dr. Machteld Mellink, 1970-71 yıllarında Elmalı’daki kaçak kazılardan kurtardığı Karaburun Tümülüsü’nde çeşitli duvar resimlerini ortaya çıkarmıştı. Tümülüsün bir duvarında, oraya gömülen ve bir yatağa uzanmış Pers “vali ağasının (satrap)” elindeki kâseye şarap sunan yakınları, yan duvarda bir cenaze alayı, karşı duvarda ayakta duran bir kadın ve tabandaki taş karyolanın eteğinde ise çeşitli hayvan resimleri görülüyordu.

Pers vali ağası yatağında.

Soyulmadan önce mezar odası.